

HVINISFOS POSTEN

*Tre hedrete medarbeidere med sine fruer.
Fra venstre: Einar og Mary Olsen, Torkild og Aslaug Neset, Kristian og Borghild Hodnemyr*

FRA REDAKSJONEN

Vår bedrift befinner seg i en brytningstid. Flere av våre medarbeidere har måttet søke annet arbeid. De som er tilbake er intenst opptatt av å løse tekniske/økonomiske oppgaver som skal sikre arbeidsplassene.

Til tross for travelheten har vi funnet det riktig fortsatt å avse tid til vårt blad som vi håper og tror har en misjon.

Vi presenterer nr. 1, 1981, og regner med å komme igjen i begynnelsen av juni.

Vi ønsker alle våre lesere GOD PÅSKE!

HUNSFOSPOSTEN

utgitt av
Hunfos Fabrikker
Hunfos Arbeiderforening
Hunfos Funksjonærforening
Hunfos Bedriftsidrettslag

REDAKSJON

Redaktør Tryggve Kittelsen
Einar Bakken
Øystein H. Sødal
Tor Dalsøren

TRYKT HOS

Sørtrykk, Vennesla
på Matt Hunscote 100 gr/m²
Omslag
Hunfos Granprint 200 gr/m²

Som det sees av tegningen, er det dessverre ingen kvinnelig medarbeider til stede i redaksjonen. Vår dyktige, trofaste, sjarmerende, kvikke Marit Hagen har trådt ut av redaksjonen for å arbeide for en større avis – "Fædrelandsvennen"

Hjertelig takk, Marit, for den tiden vi har hatt sammen på Hunfos. Vi ønsker deg en god tid i din nye stilling!

Samtidig ønsker vi H. Øystein Sødal velkommen til skrivebordet. Han representerer Hunfos Funksjonærforening, men det hindrer ham selvsagt ikke i å engasjere seg mere generelt.

Red.

HEDER TIL

Einar H. Olsen, Torkild T. Neset, Kristian Hodnemyr

Tre av våre medarbeidere ble overrakt Kongens fortjenestemedalje for lang og tro tjeneste ved en festlig tilstelning på Caledonien 9. desember. Foruten de hedrete var tilstede ordfører R. Krogstad, Salve Aas, direktør E. Lie — alle med fruer, samt adm. direktør R. Varmo.

Fra venstre:

Reidar Varmo, Einar H. Olsen, Torkild T. Neset, Kristian Hodnemyr, Ragnar Krogstad.

Aftenens høydepunkt var da ordfører Krogstad foretok overrekkelsen av medaljene. Adm. direktør Varmo uttrykte varm takknemlighet overfor de tre medarbeideres lange plikttoppfyllende arbeidsdag ved bedriften. Einar H. Olsen takket på vegne av medaljørene.

Vi har forhørt oss litt om hvordan besøket hos Kongen artet seg. Innledningen var overraskende. Knut Frydenlund kom ut fra besøk hos Kongen, og så fikk de hilse på ham. Så ble de instruert av adjutanten om hvordan de skulle føre seg og hvordan de skulle tiltale Kongen. Vi er viss på at våre tre venner utførte dette etter alle kunstens regler. Men da de hadde fått satt seg sammen med kongen, gikk samtalen fritt og utvunget. Han var svært interessert i å høre om Hunsfos Fabrikker hvor han hadde vært på besøk. Dessuten var han som den ski-entusiast han er, svært interessert i å høre om føreforholdene på Sørlandet.

Var besøket på slottet vellykket, så ble resten av dagen ikke mindre vellykket. Engly Lie hadde tatt fri fra stortingsarbeidet. Han bød våre tre venner og Salve Aas på en omvisning i Stortinget. Så fikk de plass i diplomatlojen hvorfra de overvar en debatt. I pausen hilste de på stortingspresidenten og drakk kaffe med bl.a.

Bratteli. Andre "storkarer" hilste de også på, karer som var særlig industriinteresserte. De fikk vite at de fleste storingsaker i virkeligheten blir avgjort ved diskusjoner i korridorer og i stortingsrestauranten. Vi er overbevist om at våre hedrete medarbeidere talte Hunsfos' sak på en verdig måte!

Etter middag på Grand ble de invitert hjem til kaffe hos fru Engly Lie. Denne begivenhet beskrives best ved å bruke Einar ord: "Det var veldig hyggelig, og så slapp vi å traske i den triste byen den tiden".

Vi har behørig omtalt våre tre hedrete ved deres fratreden etter en 50-årig arbeidsdag. Nå er vi interessert i å høre litt om hvordan livet arter seg i en pensjonisttilværelse.

Einar tar vi først for oss. Han søker nå mest mulig friluftsliv. Han er 2-3 timer hver dag i skogen til Torkild Fjermedal hvor han rydder plantefelt, og er ellers ordensmann i skogen. For dette får han hogge den ved han trenger. Etter skogturen er det godt å komme hjem til kaffe hos Mary!

Kristian har også sin største interesse i skogen. Han planter skog og gjør annet skogsarbeid i distriktene under ledelse av skogtekniker Eieland. Og så er han interessert skiløper. Han har gått ikke mindre enn tre Sesilomiløp, og det krever stadig trimming. Om sommeren liker han å gå turorientering. Kristian var aktivt med i Industriverket og var leder for sanitets-tjenesten. Han har vært med i syke-bilen som portør i en årrekke, dette fortsetter han med.

Torkild er "nybakt" pensjonist og vi har omtalt ham annet sted i dette blad. Han vil fortsette å spille fiolin, nå blir det bedre tid til å øve. I 40 år ledet han musikkoret i Frikirken. Han var med i Vennesla Salongorkester i to perioder inntil det gikk inn. Nå vil han fortsette i et mindre orkester.

Det har gitt oss forhåpninger å treffe disse hederspersoner som har både virkelyst og humør. Kanskje blir det ikke så ille å bli pensjonist?

GEORG FJERMEDAL

Georg Fjermedal er født i Vennesla den 7/7 1915. Skoletiden gikk han på den gamle skolen på Hunsfosøya. Han begynte på Hunsfos i januar 1937. Før det hadde han drevet med gårdsarbeid, og gikk også 1 1/2 år på Landbruks-skole. Det ble slutt på Hunsfos i august 1940, og under krigen drev han med forskjellig løsarbeid. Han kom tilbake hit igjen i -44, og har siden vært her. Han begynte i sliperiet hvor han var i to år. Siden ble det litt av hvert, blant annet var han innom diskloftet, og så var han ved P.M. 2 til han måtte slutte i august 1940. Da han kom igjen begynte han på gården. Han var også 1 år på elektrikerverkstedet. Våren 1946 fikk han jobben som sjåfør, og hadde den stillingen, kombinert med gartner, til han gikk av.

Det var en grei jobb, syntes han. Tidene vekslet, det var opp og ned på Hunsfos, men spesielt greit syntes han det var i Knobels tid. Georg har jobbet mest alene som sjåfør og gartner, men synes det har vært greie folk både på leder- og arbeidssiden.

I ungdomstiden hoppet han mye på ski. Lengste hoppet han hadde var 52 meter. Det ble også en del premier av det. Ellers har han alltid vært opp-tatt med kristelig arbeide. Hans plass har vært på Vikeland Bedehus, hvor han også har vært med i mannskooret i en årrekke.

Georg har fått Norges Vels medalje og gullklokka. Tilsammen har han vært 40 år på Hunsfos. Han var organisert fra han begynte og til han gikk over som funksjonær i 1965. En del av tiden satt han som kasserer i styret for Hunsfosheimen.

Vi ønsker han lykke til i årene som kommer.

EGIL GRUNDETJERN

Egil Grundetjern har sluttet hos oss etter 36 år her. Den 21. november i fjor gikk han av etter oppnådd aldersgrense. Han er født 14/2 1913 i Vennesla. Og her har han bodd i all sin tid.

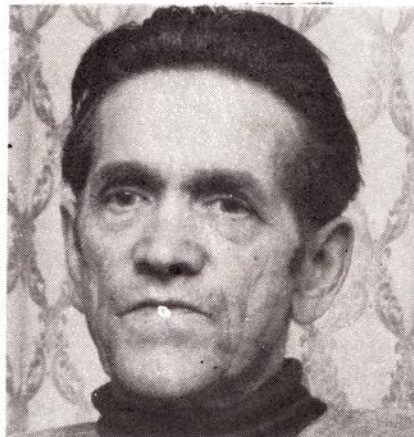
I 1935 fikk han jobb på Falcon-bridge i Kr.sand. Der var han fram til krigsutbruddet 9. april 1940. Under krigen ble det anleggsarbeid, og i 1944 begynte han her på Hunsfos. Han startet på gården, men det gikk ikke lenge før han kom inn i avd. 1-2.

Der var han ved rullestolen på to-eren og gikk bare nattsift. Så kom han ut på gården igjen en liten stund, og deretter en tid i sliperiet, inntil han i 1947 kom på salen. Der har han vært helt til han sluttet, bortsett fra en stund ved A-4 saksene. Egil har likt seg godt på salen. Greie arbeidsforhold og gode kamerater. Ledelsen har også vært greie å samarbeide med synes han. Spesielt husker han salsmester Engen som en dyktig leder og en god kamerat.

I yngre dager var Egil en aktiv idrettsmann. Det var langrenn om vinteren og sykling om sommeren. Egil har vært med på samtlige bedrifts-langrenn fra 1945 til -65. Det er ikke dårlig. Men det var nå sykkelen han likte best. Som en av Sørlandets beste, har han deltatt i norgesmesterskapet to ganger.

Det var rart ikke å gå på jobb den første tiden etter at han sluttet, synes han. Men det er blitt bedre nå. Det er alltid noe å ta seg til. Organisert har Egil vært hele tiden. Og det har vært en støtte for han sier han. Han har også fått Norges Vels medalje, Forbundets 30 års nål, og gullklokka. Han vil også gjerne benytte denne anledningen til å takke arbeidskameratene for den fine avskjedsgaven, og for den tida de jobbet sammen.

Vi ønsker Egil alt godt i tida fram-
over.

TORKILD NESET

Torkild Neset er født 17/12 1913. Han er en av de virkelige veteranene her, med over 50 års tjeneste for Hunsfos. For sin innsats ble han nylig belønnet med Kongens fortjeneste-medalje, og sammen med Einar Olsen og Kristian Hodnemyr, var han i februar på Slottet og takket Kongen for oppmerksomheten. Det var moro å treffe ham, synes Torkild. Det var en grei og liketil kar, som helst pratet om skirenn.

Torkild er født på Vardeheia i Vennesla. Siden flyttet de til Sagedalen på Kvarstein, og der ute gikk han også på skole. Han begynte på Hunsfos den 28. april 1930. Han var først på fileverkstedet i 6 år, deretter var han på saga og skar plank og bord til Rammebu. Etter krigsutbruddet var han i cellulosefabrikken en tid. Han var også innom verkstedet, og han gikk blendingsvakt en stund. Fra våren 1945 og til idag, har han vært på papir-lageret, mesteparten av tiden som for-mann. Det er en lang arbeidsdag som nå er over, og det er mange minner fra den tida som sitter igjen. Lønna de første 6 årene var kr. 14,80 pr. uke. Ellers glemmer han heller ikke så lett den junimorgenen i 1933. Det var storflom, og der han skulle vært og arbeidet, sto vannet 1 1/2 meter opp etter veggene.

Frikirken, musikkoret der og fio-linen har Torkild ofret mye av sin fritid på. Fiolinspill har vært hans store hobby. Fiske og friluftsliv setter han også stor pris på. Nå blir det mest sjø-fiske, men tidligere vandret han mye rundt i Setesdalsheiene, mens der ennå var noe fisk å få.

Torkild Neset er frisk og rask som en ungdom, og kunne godt tenkt seg å arbeide noen år til. Men han forstår

Forts. neste side

HUNSFOSPOSTENS FAMILIE

"Lykkehjulet" stoppet denne gang på Magnar Aavitsland, formann på papirsalen. I 1962 giftet han seg med Berit, datter av Agnes – født Vatne, og Reidmund Heiseldal, som var snekker og senere isolatør på Hunsfos. De bodde hos svigerforeldrene inntil de i 1967 flyttet inn i eget hus i Varpkjærran (Piningen). Det var ikke tilfeldig at de slo seg ned her. Det var Magnars fødested, og her var det rikelig med skyldfolk. Dette vil vi komme litt nærmere inn på.

Magnars foreldre, Gunnar Aavitsland, som kom fra Flatebygd, og Marie født Eidet i Ålefjær, samt 3 brødre av Marie: Erling, gift med Dora, Andres, gift med Lena og Oskar, gift med Magda (søster av Thorkild Neset), var de første til å bebygge Varpkjærran fra 1928 av. Interessant er det at de tre søskene Eidet giftet seg med tre søsken Aavitsland.

Etterhvert er det oppført 14 hus i Varpkjærran som er bebodd av familiene Aavitsland/Eidet. Det må være mer enn halvparten av beboerne på stedet. Vi regner da blant annet med en sønn av Andres og Lena, Magne Eidet, som er i kraftstasjonen, samt Ola sønn av Oskar og Magda, som begge har bygget hus der. Så vår familie er omgitt av mange slektninger og da særlig av mange tanter.

Men det er først og fremst mor Berit vi vil konsentrere oss om ved denne anledning.

Forts. fra forgående side

også problemene for ungdommen som har vanskelig for å finne arbeid, og sprek som han er, regner han med at det blir nok å ta seg til som pensjonist også. Blant annet tenker han å hogge vinterveden selv, og ellers ta noen småjobber som måtte passe.

Vi vil takke Torkild for godt samarbeide her, og for 51 års innsats her på Hunsfos. Vi ønsker han mange gode år i framtida.

Berit. Vi tror at Berits mor Agnes Heiseldal (61) har hatt en sterk innflytelse på Berit og på sine 6 barnebarn, kanskje særlig når det gjelder interesse for sang. For vår familie er en syngende familie, og den er også aktivt med i Frikirkens virksomhet forøvrig.

De fleste kjenner nok til at Agnes synger under begivenheter i Frikirken, kirken og andre steder. Berit har også vært aktiv sanger, men nå har hun overlatt det mer til sine døtre.

Bestefar til Berit, Ola Heiseldal, var formann i papirfabrikken, men sluttet noen år før pensjonistalderen for å overta stillingen som bestyrer for Vennesla Gamlehjem på Honnemyr.

Her hadde han en skogeiendom som han pleiet i fritiden. Tidligere hadde han bygd den boden drosjene har nå. Her drev han en kiosk. Så det var en mann som hadde mange jern i ilden.

Vi tror at Berit har ført videre til sine døtre den kristne arv som hun har med seg fra barndomshjemmet. For under besøket i hjemmet ble vi grepet av den glede og den harmoni som hersket der. Det ville være rart om det ikke var mor i stua som hadde en finger med i spillet her!

Også Berit trives godt på Varpkjærran.

Forts. neste side

Husets døtre. Grethe Lill (18), Elin (16), Mette (14), Janne (14), Marit (11) og Elisabeth (5) lot til å være svært gode venner, iallfall var de det under vårt besøk. Det er sangen som opptar de 5 eldste mest, og den yngste er på god vei til å følge etter. Alle begynte å synge som ganske små. De 5 eldste synger flerstemt ved kristne møter rundt omkring.

Selvsagt er de også med i Frikirkens Ungdomskor som nå teller 100 sangere. Det var dette koret som ble så berømt sommeren 1979 da de gikk med en 350 meters slange fra Vennesla (Strongplast) til Hægelandskrossen. De startet kl. 5 om morgenen og var fremme allerede 1/2 12 – tiltross for at

det var mange hvilepauser underveis med gratis servering av pølser, is og annet godt. Og penger ble det til korets virksomhet. På et senere tidspunkt gikk de med 450 meter fra plastmaskinen til Svarttjønn. – De slanget seg fram med liv og sang.

Vi tillot oss å spørre våre 6 nye venninner om far var en grinet gammel gubbe som ikke hadde filla rede på ungdommen og dens mange problemer. Dette var visst et nokså dumt spørsmål. Far har høy stjerne der i gården. Dertil var han nyttig å ha i forbindelse med transport når de skulle ut å synge, eller når de skulle være behjelpelig med sangundervisningen for Frikirkens barnekor.

Magnar. Husets far er nyttig også på andre felter. Han er svært interessert i hagebruk og dyrker grønnsaker, mais og blomster. I sin ungdom var han to år til sjøs og seilte verden over. Så var han mange år på Norsk Wallboard og begynte i 1966 på sortersalen på Hunsfos hvor han de senere år har vært formann.

Fabrikkbesøk. Ingen i familien hadde sett bedriften i sin helhet – selv ikke Magnar. Dette er nå rettet på. Av spesiell interesse var det å få se Reimunds siste arbeidsplass på Hunsfos som isolatør. Denne jobben innebærer arbeider rundt om i hele bedriften, men det var særlig meget å gjøre i fyrhuset, og gjenvinningsanlegget. Naturligvis ble veien lagt om fars arbeidsplass på salen.

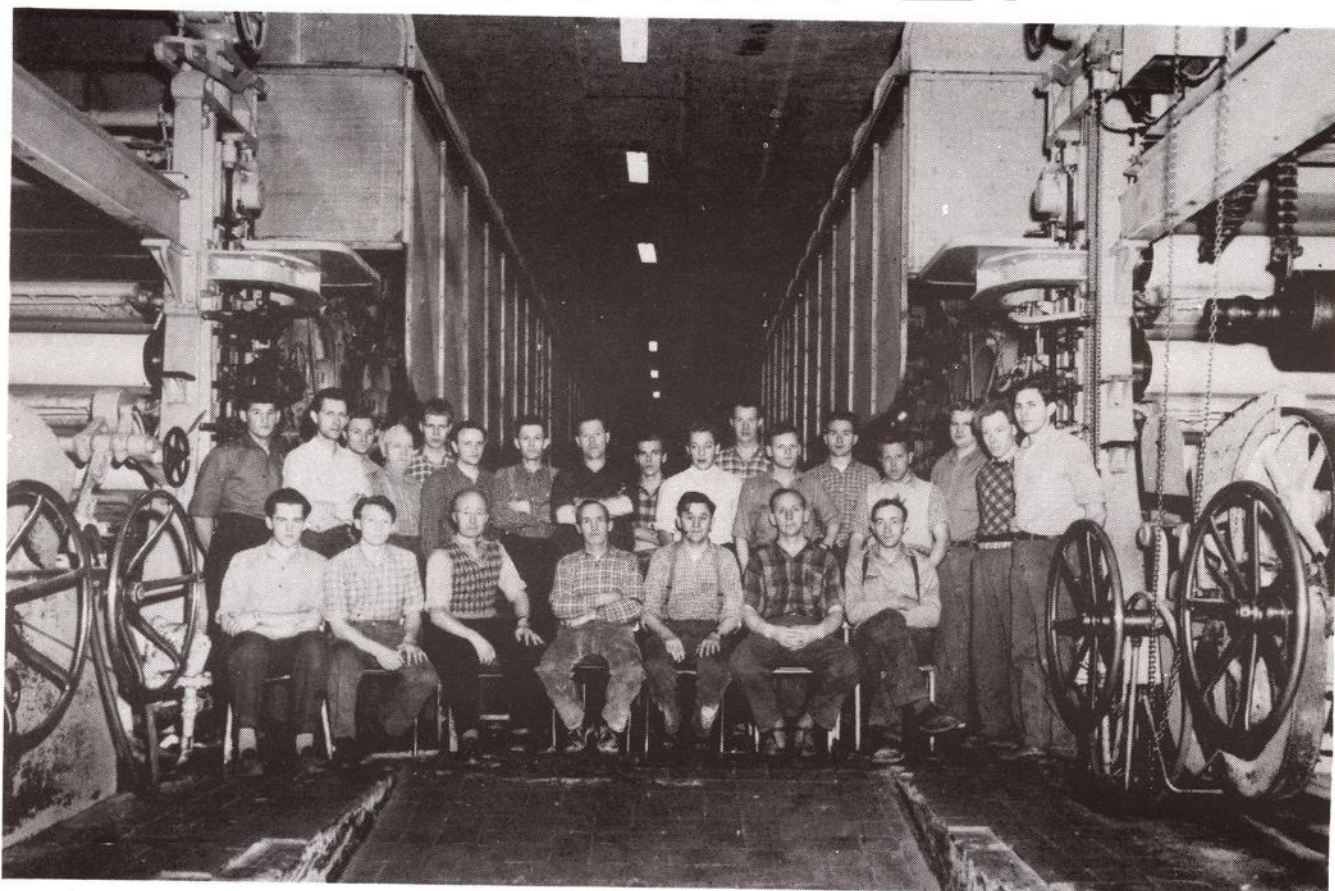
Vi takker våre nye venner for hyggelige samtaler og for stor interesse under fabrikkbesøket. Spesielt vil vi berømme den yngste, Elisabeth, for tålmodighet og iver.

Etter hva vi hørte skriver uttrykket Varp i Varpkjærran seg fra et kratt hvor folk trodde det spøkte. Men vår familie levde uten frykt og var livsglade mennesker som likte seg godt på Varpkjærran. Så det er tydelig at angivelige spøkelser må være fortrukket. Måtte de alltid holde seg langt unna!

EXIT PM 1-2?

Bildet fra PM 1 og 2 er antakelig tatt i 1954.

Sittende fra venstre:

Ukjent, Anders Sundstøl, Einar Andersen ( ), Ingemann Lund, Gustav Kile ( ), Erluf Magnussen, Gustav Andreassen ( ).

Stående fra venstre:

Miland Premack, Bjørn Nyland, Kristian Engelshus, Tom Endresen, Halvor Ravnaas, Roy Reigem, Armann Vennesland ( ), Leif Østby ( ), Einar Ellefsen, Egil Isaksen, Ludvig Jørgensen, Magne Arntsen, Tormod Reinertsen, Ludvig Olsen, Steinsland ( ), John Knudsen ( ), Kaare Gautestad.

Det er stille i avdeling 1 og 2 idag. Fra september 1888 har vi laget papir her.

"Tapet og innpakkingspapir, midtels og tykke markulaturkvaliteter" var starten for den første PM 1.

I 1892 kom PM 2 med 2 våtpresser og 16 tørkesylindere. Maskinen ble utvidet med 2 tørkesylindere, og resultatet var så bra at man i 1897 bestemte seg for å "skrote PM 1" for i stedet å gi plass til en ny PM 1, litt bredere enn PM 2, men ellers lik.

Kvalitetene ble etter hvert avis-papir, begge maskinene ble utvidet til 32 tørkesylindere i 1928. I 1936 kom nye superkalandere, og man var i stand til å kjøre satinert kvaliteter som magasin-papir, en kvalitet som over en lang periode av maskinenes historie ble hovedkvaliteten. Den gikk for en stor del inn der betegnelsen "J. K." opp-

kalt etter adm. direktør Johannes Knobel som overtok ledelsen ved Hunsfos i 1938.

Ved siden av "magasin" som den gang i vesentlig grad gikk til ukepres-sen på innlandet, kjørte PM 2 tre hovedkvaliteter, nemlig farget Royal, tapet for innlandet og maskinpapir.

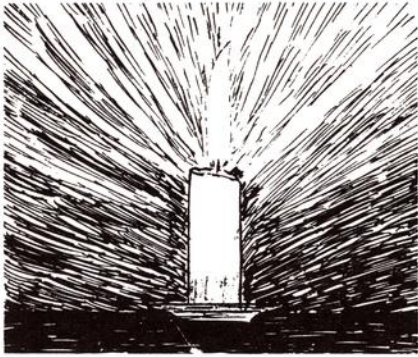
I 30 år var dette stort sett kvalitetene i avdelingen, helt til vi i 1967 bygget om PM 1 til finpapi-maskin, og PM 2 gikk over på andre treholdige trykkkvaliteter.

Tenk om veggene kunne tale. Da skulle vi nok fått interessante beretninger om papirkunstens mangfoldighet, men også om slit og svette. I den første tiden var det ikke mange hjelpemidler man hadde. Derfor var det en kunst å få brukbart papir over maskinene, og fagfolk ble hentet både fra inn- og utland.

Lys var en mangelvare, og produksjonen foregikk i tussmørket. Maskinene ble drevet direkte av turbiner. Vi kjenner uttrykket "turbingrava" som er betegnelsen på et kloakkavløp fra PM 1 og som er et minne fra turbintiden. Et virvar av akslinger, remmer og remskiver overførte driften videre. Veksler fantes ikke, og opplagringen var glidelager med direkte smøring. Det var en skitten og varm jobb å skulle ligge i "grava" under tørkepartiet ved tørkefiltskifte. Hetter over maskinene kom ikke før i 1950-årene, og himlingen ble bygget under siste krig. Det var nok større problemer med drypp den gang.

Forfs. neste side

ANDAKTEN

I Joh. ev. kap. 3 hører vi om Jesu samtale med fariseeren Nicodemus. Jesus taler her om at vi må fødes på ny ellers kan vi ikke se Guds rike. Nicodemus forsto ikke hva Jesus mente og gav uttrykk for det. Jesus svarte ham og sa: "Sannelig sier jeg deg. Uten at noen blir født av vann og ånd kan han ikke komme inn i Guds rike. Det som er født av kjød, er kjød, og det som er født av ånd er ånd (v. 5-6)."

Selv om Nicodemus var Israels lærer forsto han ikke hvordan dette kunne skje, og Jesus sa videre: "Vi taler det vi vet, og vi vidner det vi har sett, og I tar ikke imot vårt vidnesbyrd."

Om Jesus fikk opplyse våre hjerter, og vi fikk del i den hellige ånd, ville vi vite hva det var å være født på ny, — å være frelst. Derfor må vi først gå til Jesus, lære av ham, oppleve samfunnet med ham, før vi vidner for andre mennesker. Og når vi vidner, la oss fortelle om hvordan vi opplever Jesus: Da blir vårt vidnesbyrd ekte og sant — den som kommer til Jesus opplever en ny virkelighet, en rettesnor i livet hevet over alt menneskelig regelverk.

Jesus sier: "Kom til meg alle som strever og har tungt å bære, og jeg vil gi dere hvile".

Alt kan vi be om i hans navn om det er aldri så tungt og vanskelig.

Guds svar på vår bønn er ikke gitt oss å fatte, men i tro og tillit kan vi få oppleve "en fred som overgår all forstand".

Der er et vers jeg synes er veldig fint, det lyder således:

Jeg lever hver dag i hans nåde og vandrer med ham i tro, jeg ønsker han alltid må råde, da vet jeg mitt hjerte har ro.

Amen
Asbjørn Risdal

Forts. Exit PM 1-2?

Når man skulle rette opp banen, måtte man hjelpe seg som best man kunne. Ikke sjelden var utveien å legge en mursten i utløpet for å forandre på strømmingene. Virene måtte passes og ble styrt manuelt. Dette var viregut-tens jobb. En langtekkelig og "trøtt" jobb, men som man i mellomkrigs-årene likevel sloss om fordi den ga penger til det aller nødvendigeste.

Pressfiltene og tørkehvirene måtte også styres og dette var maskinguttens oppgave med noe hjelp fra tørkeren. Tørkeren hadde bare sine erfaringer og fingerfølelse å stole på når fuktighet og finish skulle bestemmes. Maskinfø-eren var suveren og formannen var den myndige leder av avdelingen.

Vi hadde tidligere ingen automatisk strekker. Filtene måtte strekkes for hånd. Kalandere og rullestoler hadde ingen automatiske bremseså her var øvelse og en lett hånd nødvendig. Bemanningen måtte nødvendigvis bli stor. Men til tross for alle problemer, alt strev og lang arbeidstid med lite

eller ingen ferie, må det såvidt en kan forstå ha vært humørfylte karer, som også var istand til å skape et godt miljø i avdelingen. Dette gode miljø ble tatt vare på helt fram til maskinene stoppet.

De siste 13 år har altså PM 1 vært finpapir-maskinen vår, og det er ikke få tonn Crown-set, Grafic, Print, Bond, Post, Opaque osv., som er spredd ut over vårt land fra maskinen de siste år. PM 2 har vært noe mer tilbakeholden, men begge maskiner gikk det meste av 1980. De ville liksom vise hva de dugde til før slutten kom og det ble virkelig en verdig avslutning. Den beste produksjon i maskinenes historie var hva de kunne vise til det siste halvåret.

Det er stille i avdelingen i dag — PM 1 og 2 står der og minner oss om en tilbakelagt epoke og om tusener av tonn de har produsert til glede, opplysning og fremgang.

Vi som var deres slaver i en årrekke, kan bare bøye oss i ærbødighet for innsatsen og si takk for alle de gode år vi hadde sammen.

Bård Joreid

VI GRATULERER

60 ÅR

Karl Robstad, født 17.1.21
Kåre Rødal, født 12.3.21
Yngvar Hjelm Johansen, født 20.3.21
Ludvig Jørgensen, født 30.4.21

50 ÅR

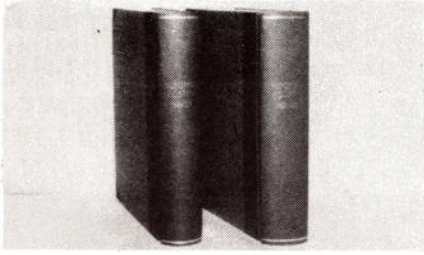
Almar Hedmann, født 4.1.31
John Leland, født 31.1.31
Ruth Brufjell, født 22.2.31
Else Arntsen, født 19.3.31
Egil Arthur Andreassen, født 23.3.31

St. Olav til Lindseth

Vår tidligere tekniske direktør Rolv Lindseth er utnevnt til ridder 1. klasse av St. Olavs-orden for fortjeneste av skogindustrien i Norge.

HISTORIE

Under Hunsfospostens første år ble flere av "Den Gamle Garde" intervjuet. Det var trofaste slitere som hadde arbeidet en drøy menneskealder på Hunsfos. I forrige nr. omtalte vi Anton Sakariassen, samt Karl Viktor Beurling og brødrene hans. Samtidig oppfordret vi Arnold Beurling (PM 3) til å finne ut hvor mange år slekten Beurling nå har arbeidet sammenlagt på Hunsfos. Han forteller oss at han er litt usikker på hvor lenge Wilhelm arbeidet her før han ble sykemeldt, men han kan med sikkerhet si at Beurlinger har arbeidet her litt over 400 år!

*Sittende fra venstre:
Carl Beurling, Thomas Torkildsen, Nichlas Larsen.
Stående fra venstre:
Alfred Johansen, Axel Andersen.*

*Sittende fra venstre:
Karl Lind, Lars Hagman, Wester.
Stående fra venstre:
Emil Andersen, Ole Edvardsen.*

Fotografiene er tatt omkring 1894, og hele flokken gikk til byen en søndag hvor bildene ble tatt. Arbeidsklærne hadde de tatt med seg og skiftet på seg før fotograferingen.

Opphavsmannen til de 400 år, Carl Beurling, ser vi på bildet til venstre.

En annen opphavsmann til tallrike årsverk på Hunsfos er Johannes Andersson som kom fra Sverige i 1888 sammen med kone og 7 barn — herav tre døtre: Nanci, Olga, Frida, 2 sønner som senere dro til Amerika, samt to sønner Emil og Axel som sees på bildene ovenfor. De to sistnevnte arbeidet på Hunsfos hver ca. 58 år og ble stamfedre til flere Hunsfosfolk.

Av Axel's barneflokk på 6 skal vi nevne 3 sønner som alle hadde lang arbeidstid på Hunsfos: Ivar ( ) som var formann på gården, Gustav ( ), som arbeidet på papirlageret/salen og Gothard ( ) som var formann på verkstedet. En datter Gudny ble gift med Arthur Svendsen som var formann på verkstedet.

Av Emils 11 barn nevner vi Ludvig som arbeidet i papirfabrikken, Einar ( ) som var formann i avd. 1 og 2 (forøvrig svigerfar til Kaare Knudsen på tegnekontoret) og pensjonist Thoralf som var i papirfabrikken i mange år før han begynte på Norsk Wallboard. Her arbeider yngstemann, sangeren Johny Andersen på laboratoriet.

Vi oppfordrer en annen sønn av Emil, pensjonert frisør Ingemann Andersen, samt Thoralf, nevnt ovenfor, til å finne ut til neste gang hvor mange årsverk Andersene har lagt ned på Hunsfos. Blir Beurlingene slått??

Forts. neste side

Bidrag til:

Mineralolje – avgift og refusjon

Mineralolje til fyring er belagt med en avgift på 1 øre pr. liter (kr. 10,- pr. m³), og en tilleggsavgift som varierer fra 0–28 øre pr. liter avhengig av svovelinnholdet i oljen. Vi bruker en olje med svovelinnhold 2,0 – 2,5% og det krever en tilleggsavgift på 1,6 øre pr. liter. Svovelet i oljen fører til SO₂ i skorsteinen. Derfor er denne avgiften pålagt.

Hva angår svovelen i den olje vi brenner sammen med sullfitluten på lutkjelen, så vil over 90% absorberes og

gå til syrefremstillingen. Dette gjør oss berettiget til å kunne søke om å få refundert 0,8 øre pr. liter for den olje vi brukte på lutkjelen før 1. jan. -80, og 1,6 øre pr. liter etter 1. jan. -80.

Søknad sendte vi i febr.- 80, og håpet snarest å få refundert ca. 0,3 mill. kr. som ville komme godt med i en økonomisk vanskelig tid.

Men akk, i skrivende stund har vi ikke fått ett øre. Det var ingen vanskeligheter med å få prinsippgodkjenning. Men en rekke formelle ting måtte ordnes og dette gjorde at saken har ligget på en rekke offentlige skrivebord i over et år.

Men kommer vi så til å hoppe i været den dagen det refunderte beløp ligger på bordet til Oddvar Robstad? I mellomtiden siden vi sendte søknaden er oljeprisen steget fra kr. 853,- pr. tonn til kr. 1337,- pr. tonn, eller med kr. 484,- pr tonn!

Legger vi refusjonen etter 1. jan. -80 til grunn, d.v.s. vel kr. 16,- pr. tonn, så er dette bare 1/30 del av stigningen av oljeprisen det siste året.

Istedet for å hoppe i været blir vi

sittende sammensunket og rystende på hodet.

T. K.

TAKK

Til Hunsfos Arbeiderforening

Hjertelig takk for den fine julestjernen vi fikk til jul.

Så ønsker vi et godt år for bedriften og for samtlige ansatte i 1981.

Hilsen

Ruth og Thorleif Berge

Hjertelig takk til Hunsfos Arbeiderforening for den fine julestjerna vi fikk til jul.

Magnus Karlsen

For kjærkomne gaver og for gode ord takker jeg mine arbeidskamerater i råstoffavdelingene og på laboratoriet.

Olaf Lian

Vi takker Sigurd Gundersen for illustrasjoner og for to vignetter til bladet.

Hunsfosposten for 30 år siden.

I august 1950 ble det stelt til fest for Gunnuf Lian på Vindmøllen i Kristiansand. Han ble overrakt Kongens Fortjenestemedalje i sølv for lang og tro tjeneste etter å ha vært knyttet til Hunsfos i 50 år. Lian hadde hatt flere jobber på Hunsfos. Mange vil nok huske ham fra den tiden i 20-årene da han kjørte "Blåen", en kraftig hest som var både sterk og klok og som det gikk mange historier om. De siste årene var han i avdeling 3 og 4. *Gunnufs sønn, Knut, var i sliperiet i mange år. 2 av hans 5 barn er godt kjent på Hunsfos: Olav ("Pipi") er formann i råstoff-fabrikken og Gudrun er forkvinne på prøvekontoret.*

Ingeniør Kildebo viste noen selvproduserte filmer opp i den nye, vakre spisesal i verkstedsbygningen på Hunsfos. Av særlig interesse var en film fra anlegget av PM 5. Det var høylydt jubel da de tilstedeværende fikk se sine arbeidskamerater på det hvite lerret. Særlig moro var det å se det bedrøvelige ansiktet til Reidar Johansen da han fikk se innholdet av lønningsposen hvor det hadde vært gjenomtrekk.

Driftsingeniør Erling Kjærstad sluttet 1. desember 1950 for å overta ny stilling ved Vittingfos Bruk.

P. Schøpp og T. Kittelsen skrev utførlig om sine inntrykk fra 30 fabrikkbesøk i USA og Canada.

Sjefskemiker T. Kittelsen sluttet 1. februar -51 for å overta ny stilling i cellulosefabrikken ved A/S Borregaard, Sarpsborg.

Birger Fjeldstad oppfordrer: "Hold deg i form" i en tankevekkende artikkel.

Den offisielle overlevering av Hunsfos Fabrikkers Velferdsbygg fant sted 17. februar 1951.

Th. Hodnemyr slår til lyd for å bygge gamle hjem på søndre siden av bekken i flukt med det nye Herredshuset. *Som kjent ble det heftige diskusjoner før Venneslaheimen ble plassert.*

HBIL laget avskjedsfest for T. Kittelsen i Wenneslands kafe.

Halvor Norgaard hadde andaktspaltene på denne tiden og det var oppbyggende for mange.

Hunsfosposten for 25 år siden.

For 5. gang arrangerte HF julefester for barn, (370 stk. fordelt på 3 kvelder) og festens far, og barnas

gode venn, dir. Knobel, har sørget for at barnefestene skal fortsette i årene fremover. *Det har de også gjort.*

Karl Wehus og Ingebret Fossheim fylte 60 år.

I 1953 viste bedriftslegens oppgaver over sykefraværet at det ble registrert 42 skader med tils. 1772 fraværskort. Det ble innført skademeldingskort hvor formennene eventuelt i samråd med verneombudsmennene kunne skrive hvor, hvordan og når skade skjedde.

Til årets treforedlingskurs hadde det meldt seg 90 deltakere.

På HBIL's årsmøte ble istedetfor Asbjørn Oksum valgt til formann Henry Larsen. Kasserer O. Robstad, sekretær, A. Døvik.

Knut N. Knutsen og hobbyen hans.

T. Kittelsen
Foto: R. Liane

Hunsveteranen Knut N. Knutsen som vi omtalte i forrige nr., er en av de mest arbeidsglade som vi kjenner. I 32 år var han på Hunsfos, og det sies at han gledet seg til hver arbeidsdag og enda hadde han full beskjeftigelse i fritiden. Sykdom i 1978 gjorde at han måtte slutte i jobben. Miljøet i cellulosefabrikken ble et voldsomt savn for ham. Å gå ubeskjeftiget hjemme var ei Knuts vis.

Men var rastløsheten stor, så var hjelpen nær. Grunnlaget for hjelp ble lagt allerede året før Knut ble syk. Da besøkte han sammen med Karl Gustav Larsen radioamatøren Nils Joklerød (avd. 9) som forøvrig har kallesignalet LA8XU. Interessen ble vakt, og besøket resulterte i at Knut og Karl Gustav begynte sammen med 13 andre på et amatørkurs på Radioskolen i Kristiansand. Starten var ikke bare god for Knut. Han mistet mange kursdager dels på grunn av at han gikk på skift, dels på grunn av sykehusopphold. Eksamen måtte utsettes, men med hjelp av læreren LA8TF Arnulf Bruskeland og fadderens LA8DW Karl Gustav Larsen fikk han etter prøvesendinger til teledirektoratet midlertidig løyve til å gå ut på lufta på bølgelengdene 40m og 80m. Han ble medlem i en klubb av funksjonshemmete som hadde kurs på 80m. Med støtte av fadderens fullførte han dette kurset og kunne ta avsluttende eksamen i sending etter en læretid på Tromøya. Foruten å sende klartekst måtte han kunne morse og sende og motta 60 bokstaver i minuttet. Prøven klarte han, men en komplisert svakstrømsteori var ikke så lett å klare, men det gikk også tilslutt. Den 27. sept. 1980 fikk han sertifikat for A-lisens i radiotelegrafi. Da ble han så lykkelig at han gråt. Han hadde fått mulighet for å oppnå en meningsfylt tilværelse. Nå hadde han tilatelse til å gå ut på alle frekvenser og benytte 600 watt, d.v.s. få kontakter i hele verden.

Da vi besøkte Knut, satt han i kontakt med sine funksjonshemmete venner og var i samtale med sin lærer i Asker. Knut opplyste at han hadde fått besøk av Hunsfosposten. Det frembragte en viss engstelse for vi hørte en røst si: "Da må vi kutte ut for det er farlige karer."

Knut har virkelig skaffet seg gode venner som han daglig kan kontakte og meddele tykt og tynt. Alle kontakter, også de utenom klubben, må føres i loggbok og i kartotek. Dette kan komme til nytte. Kontaktene kan også utveksle gjenkjenningeskort med bilde gjennom posten. Knut hadde en hel vegg full av slike kort.

Knuts trivelige kone Ellen var en tid bekymret for Knut, han var blitt så rastløs. Men nå hadde han virkelig fått noe å gå inn for. Den vennskap han har stiftet i eteren har gjort ham roligere og fremfor alt tilfreds. Og i det ligger det helse.

Vi er ikke kompetente til å beskrive hele teknikken i forbindelse med Knuts hobby, men er det noe du vil vite, så kan du kalle på LA1EAA gjennom eteren, eller ta bena fatt til Ellen og Knut i Brandekleiv 15.

Vitsestafetten

John Leland utfordret forrige gang Karl Hodnemyr, råstoffabrikken, som kvitterer med følgende kjuttahistorie:

Karl Hodnemyr

Kjutta gikk en dag og kikket stadig opp i luften. Da kom Milen bort til han og spurte:

"Åffer går du og glaner opp i lufta heile tida?"

"Æ ser etter honden min", svarte Kjutta.

"Jammen du kan jo ikke glane opp i lufta da", sa Milen.

"Joda, det er en fuglehond".

Karl Hodnemyr sender stafetten videre til Kenneth Pedersen, råstoffabrikken.

STOPP! Tenk deg om!

**Sikkerhet og trygghet skaper et godt miljø.
Hva kan vi - du og jeg bidra med for å fremme vernetanken og høyne trivselen på arbeidsplassen?**

Bedriftens GASSBEREDSKAP

Det totale vernearbeid dekker svært mye, og griper inn i de fleste forhold på en arbeidsplass. Her skal vi komme nærmere inn på bedriftens industrivern som er en obligatorisk vernetjeneste, med konkrete arbeidsoppgaver og mannskapsoppsetninger. Selv om vi tidligere har fortalt litt om industrivernet, skader det sikkert ikke om vi kommer litt nærmere inn på dette.

Bedriftens industrivern har i den senere tid gjennomgått en del omorganisering og opptrapping av sin beredskap. Det kan derfor være på sin plass å nevne hvem steller med hva i de forskjellige tjenestegrenene:

Tjenestegrensleder i brannvernet er Gunnar Grundetjern, med stedfortreder Rudolf Andersen.

Tjenestegrensleder i saniteten er Magne Øystein Lian, med stedfortreder Jan Sverre Reber.

Tjenestegrensleder i ordens-redning er Svein Johannessen.

Tjenestegrensleder i samband er Alf Hodnemyr, med stedfortreder Oddvar Almedal.

Tjenestegrensleder i gassvernet er Kenneth Pedersen, med stedfortreder Kjell Linde.

Industrivernets leder er Y. Hjelm Johansen.

Industrivernleders stedfortreder er Arnt Back.

I de forskjellige tjenestegrenene er det da en rekke frivillige mannskaper som nå i lengre tid har deltatt i kurser og øvelser for å forberede seg på å bekjempe en brann, gassuhell eller annet uhell.

alene om å vurdere situasjonen. Dette kan han, takket være lokalkjennskap og gjentatte øvelser. Øvelser blir det ikke nok av. Den største fiende vi har hvis uhell med gass skulle skje, er tiden. Her er sekundene kostbare. Portvaktene er innordnet i gassberedskapsplanene.

Det er portvaktene som setter i gang alarmering (innkalling) av gassvernmannskapene over vårt personsøkeranlegg. Noen er på skift og møter straks, andre er hjemme og bruker lenger tid for å nå fram. Hvis en avdeling skulle være truet av gass, vil denne avdelingen straks bli varslet over (foreløpig) telefon.

Cellulosefabrikkens gasslag bringer ut en skadet person.

Førstehjelpslaget overtar den skadete.

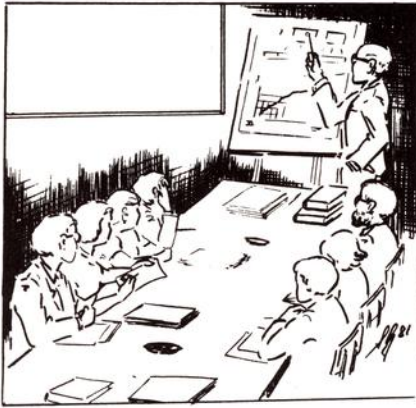
Men nå til bedriftens gassberedskap som alle må få bedre kjennskap til.

Vi har nevnt gassvernleder og hans stedfortreder, men utenom ordinær dagtid så er det skifthavende formann i cellulosen som er den ansvarlige leder, og det er han som må sette igang beredskapstjenesten. Hvis gassalarmen i cellulosen blir slått inn så kan det bety at det er oppstått et uhell i forbindelse med klor eller SO₂, og vi vet alle hvor farlige disse gassene er hvis de kommer ut av prosessen. Vi har en plan som da skal følges. I de første og avgjørende sekundene er formannen

De fem gassalarmsirenene vi har, er i første rekke beregnet på å varsle gassberedskapstjenesten i cellulosen. Sirenene høres i og omkring cellulosefabrikken, men ikke inne i papirfabrikken. Papirfabrikken vil bli varslet pr. telefon hvis man vurderer faren dithen. Det er avhengig av vindretning og mengde gass som slipper ut.

Noe som er meget viktig og som ikke må glemmes eller neglisjeres er: **Hører du gassalarmsirenene og du ikke tilhører gassberedskapsstyrken, skal du fjerne deg fra celluloseavdelingen. Gå**

Hunfospostens medarbeider har oppsøkt Gunnar Hansen for å høre hvilke aktiviteter det har vært på opplæringsfronten i det siste.

– Som man vil huske ble alle planlagte kurs avlyst i høst bortsett fra kursen man er forpliktet til å holde i henhold til lover og regler. Dette har selv sagt medført beskjeden opplæringsaktivitet.

– Men noe aktivitet har det altså vært?

– Ja, for industrivernmannskapene har det vært gjennomført 3 kurs. To kurs for sanitetsmannskaper som er tilsluttet industrivernet, med til sammen 30 deltagere. Instruktører ved disse kursene har vært ansatte ved bedriften som har sin opplæring fra Hjelpekorpset. Disse kursene har en varighet på 20 timer.

Videre har det vært holdt et kortere kurs for industrivernets gassvernmannskaper med til sammen 31 deltagere. Også ved dette kurset er det våre egne folk som fungerer som instruktører.

– Stopp av PM 1 og 2 og overføring av mannskaper til andre avdelinger, har vel også skapt behov for opplæring?

Forts. gassberedskap

ikke forbi sirenen utenfor klorlossestasjonen som om den ikke vedrører deg. Det kan være gass i området. Snu, gå tilbake, gå helst på tvers av vindretningen. Si fra til dine kamerater at gassalarmen går og at det kanskje er fare på ferde. Det er plassert en gassalarmsirene ute på dammen utenfor blekevæskeavd., en i 4. etg. kokeri, en utenfor klorlossestasjonen og en i sileriet.

Vi vil heretter kjøre prøve på gassalarmsirenene en gang pr. mnd. 1. mandag hver ny mnd. kl. 09.00. Husk denne tiden for da er det kun en prøve. Alle fem sirenene virker samtidig uansett hvilken gassalarmknapp man har trykket inn.

– Denne forflytting av mannskaper har medført at vi for tiden gjennomfører et omfattende jobboplæringsprogram, både for personell som er overflyttet fra PM 1 og 2 og for operatørene som p.g.a. denne overflytting er blitt plassert i andre stillinger.

For operatørene i papirfabrikken har vi lagt opp og gjennomfører for tiden en konferanseserie hvor man gjennomgår bl.a. den nye organisasjonen, budsjetter, markeder etc. Dessuten tar man for seg problemer og forhold i egen avdeling som er aktuelle med tanke på økt effektivitet. Dette skjer gjennom gruppearbeid og diskusjoner.

– Hvordan er interessen for slike konferanser?

– Det vi må være oppmerksom på er at alle slike arrangementer er frivillige og må av praktiske grunner gjennomføres på friskiftene. Sett på denne bakgrunn må en vel si at deltagelsen er tilfredsstillende. Imidlertid vil det være i alles interesse om deltagelsen kunne økes.

– Er det bare operatører og mannskaper på gulvplanet som får anledning til å delta ved kurser og konferanser?

– Det har den siste måneden også blitt arrangert kurser (konferanser) både for formenn og øvrig ledelse ved bedriften.

Generelt håper vi imidlertid at når bedriften igjen er tilbake til en mer normal drift, vil kunne trappe opp opplæringsaktiviteten på en rekke områder.

Når man først er inne på dette med gassberedskap så er det enda en meget viktig ting vi vil minne om, og det er: **Rømningsgassmaskene** som er plassert rundt om på strategiske punkter i alle avdelinger i fabrikken. Det er gassmasker som hver enkelt skal kunne ta på seg og trygt kunne forlate avdelingen hvis gassen kommer dit. Alle nyansatte som har vært innom "kurs for nyansatte" på verneavdelingen, har fått opplæring i bruk av gassmaske. Alle som har vært i det militære har fått slik opplæring, og i tillegg har vi vært rundt i de fleste avdelingene og instruert i bruk av gassmaske i forbindelse med opplæring i bruk av avdelingens brannslukningsutstyr.

Allikevel får vi høre fra enkelte: "Jeg har aldri fått opplæring". Skulle du være en av de som har falt utenfor denne opplæringen, så gå over i vår brannstasjon i dag å få opplæring av G. Grundetjern. Vi kan anbefale deg

Årsmøte i Hunsfos Hjelpekasse

Du behøver ikke å være så skrøpelig som den stakkars mannen på Marylyn B. Andresens illustrasjon for å få støtte av Hunsfos Hjelpekasse!

Støtte gis til medisiner, briller, fysiske behandling, behandling av kiropraktiker og mellomlegg til spesialist.

På årsmøtet 1. mars ble Salve Aas gj.v. som formann. Gunnar Grundetjern som var formann de tre første årene etter sammenslåingen av midlene til Hunsfos Sykekasse og Hunsfos Arbeiderforenings Tilleggstrygd i 1973, og som senere har vært styremedlem, gikk ut av styret. Som nytt styremedlem ble valgt Alfild Husøy, og styret består nå av: Salve Aas (formann), Trygve Holtet (sek.), Otto Heiseldal (pensjonist), Alfild Husøy, Marie Halvorsen. Varamenn: Nils Urdal, Kristian Hodnemyr, John Lund, Ingeborg Haraldstad. Som forretningsfører fortsetter Anny Pettersen. Hunsfosposten benytter anledningen på vegne av styret å gi honnør til Anny for det gode arbeide hun nedlegger.

Regnskapet viser et overskudd på vel kr. 91.000. Dette ansees for å være for litet. Det ønskelige ville ha vært ca. kr. 170.000 for å kompensere for prisstigningen. Utgiftene var ca. kr. 248.000. Formuen pr. 31/12 -80 var 2,2 mill. kr. hvorav aksjer i Hunsfos Fabrikker utgjør 0,5 mill. kr.

Pensjonistene får fortsatt dekket alle utgifter til medisiner, og det er det stor tilfredshet over. Men så var det jo pensjonistene som i sin tid bygget opp Hjelpekassens fond.

det på det sterkeste, det tar bare 10 minutter.

Den beredskapen vi nå har snakket om skal settes inn hvis noe galt skjer, men den beste beredskapen er å forebygge, sørge for at anlegg er i teknisk god stand og at de personer som skal betjene anleggene har tilstrekkelig god opplæring.

For industrivernet
Yngvar Hjelm Johansen

HUNSFOS BEDRIFTSIDRETTLAG 35 ÅR

Kort historikk fra årene 1946–1956
ved Trygve Kittelsen

Jeg kan ikke bedre starte denne korte historikk enn ved å gjengi vårt æresmedlem, Bernhard Olsen's innlegg i Hunsfospostens første nummer utgitt i juni 1949:

"Bedriftsidretten ved vår bedrift er ikke særlig gammel. I midten av 30-årene begynte vi så smått idet et par mann ble valgt av fagforeningens styre til å ta seg av idretten. I denne tiden arbeidet Ole Mangsett, Ole Edvartsen, Gustav Kile, Gustav Johansen, Olav Homme og jeg med å få folk interessert i sporten. Men det var tungt å arbeide, og først etter krigen ble forholdene bedret idet bedriften ydet pengehjelp. Otto Hagmann tråtte da inn i styret som kasserer. Først i mai 1947 ble forholdene helt bra idet vi gikk til start av selvstendig idrettslag med fullt styre og dannelse av idrettsgrupper. Som formann ble valgt Bernhard Olsen, sekretær Trygve Kittelsen, kasserer Otto Hagmann, samt formenn for gruppene: Einar Olsen (fotball, kort tid etterpå overtatt av Erling Rølland), Olav Homme (skigruppen), Erling Jortveit (finans). Det ble videre valgt en rekke medarbeidere som også skulle ta seg av bedriftsskyting og friidrett.

Siden den tid tør jeg si at det har vært framgang å spore i arbeidet, og det har vært meget oppmuntrende å være vitne til det gode kameratskap og det gode humør som det er blant alle som har deltatt i lagets stevner og i arbeidet innen laget.

Når vi nå får Hunsfos-Posten er dette en meget gledelig begivenhet, og jeg tror at dette blad vil bety meget for vårt idrettsarbeid, og jeg vil her benytte anledningen til på det varmeste å takke Bedriften og Arbeiderforeningen for at de ville være med oss å utgi avisen og tillate at eventuelt overskudd av avisens salg blir brukt til fremme av bedriftsidretten. Jeg vil slutte med å henstille til alle om å benytte seg av avisen hvis de har noe på hjertet, og la det bli en avis for hver mann og kvinne innen vår bedrift."

I MIDTEN AV 30-ÅRENE
BEGYNT VI

Det eneste som fantes av nedtegnelser, før stiftelsesåret 1946, fra bedriftsidrett på Hunsfos var fra et langrenn i 1938 der to 5-mannslag fra Hunsfos ble best sammenlagt. Etter krigen syntes vi at disse prestasjoner måtte hedres og minnes på en eller annen måte. Vi utferdiget to diplomer som ble hengt i den gamle spisesalen hvor det forøvrig etterhvert som årene gikk, kom en hel rekke diplomer og hvor også vandrepokalene ble oppbevart.

En av de som var med og skrev historie i 1938, er en hedersperson som fremdeles trimmer, og som har bevart sitt gode humør og holder idrettens høye mål i ære og i hevd. Det er Albert Lie som vi omtalte i forbindelse med hans 85-års dag i jan. -80.

Jeg finner å ville nevne et kretslangrenn arrangert av HBIL sammen med et kretshopprenn i mars 1947. Arrangørene ble berømmet for godt arbeide. Men noen mente at Askedalsbakken var vel stor for bedriftsløpere, lengste hopp var på 25 meter og fallprosenten var hele 50%.

FALLPROSENTEN VAR HELE 50%

I yngste klasse i langrennet startet unggutten G. G. — Så ung og sprek han var dengang! I den mere ærverdige klasse 25–35 år startet bl.a. "ivrige" Arnold, Wilhelm Beurling og under tegnede. Selveste gubben Bernhard, startet i klassen 35–45 år.

Dessuten var det en med i "fossilklassen" over 45 år og det var ingen ringere enn vår spenstige venn Albert Lie. Jeg skal ikke komme nærmere inn på hvem som er "fossilen" idag.

I hopprennet gjorde Knut Askedal, Egil Hansen og Ole Mangseth seg særlig gjeldende. Interessant er det at Anders Bjørkås som startet for Sagesund deltok både i hopp og i langrenn med førsteklasses prestasjoner. Han driver som kjent idrett ennå og har vært en av de store aktive på Sørlandet.

Karakteristisk for arrangementene de første årene etter krigen var den voldsomme publikumstilslutning. Krigens tunge år hadde fremkalt et stort behov for å komme sammen. Særlig hopprennene var trekkplaster, og det var virkelig feststemning.

Det jeg husker mest av alt fra ovennevnte renn, var en ung, søt frue som inviterte arrangørene hjem til seg hvor vi kunne regne ut resultatene. Regnemaskiner hadde vi ikke, men noen fine tabeller som Bernhard hadde i skuffen sin var til stor hjelp.

Denne søte fruen stilte ikke bare stuen sin til disposisjon, hun troppet også opp med vafler og bløtkake. Hvilken opplevelse det var å få slike herligheter like etter krigens dager vet bare vi som er så gamle at vi opplevet det. Denne fruen er ikke like ung, men like søt. Det er naturligvis Regine, Bernhards kone, som var til stor støtte for ham i alle de årene han arbeidet for bedriftidrettens fremme.

1947 ble i det hele tatt et meget aktivt år. Vi deltok med to 5-mannslag i stafettsvømming, "Kuholmen Rundt" og hadde 5 lag med i bedriftsskyting. Det ble arrangert avdelingsmesterskap i fotball, vi deltok i en rekke bedriftsfotballkamper hvor bl.a. Elias, G. G. og Otto Hagman var med for å nevne noen berømtheter. Erling Rølland ble valgt til formann for fotballgruppen og det var til stor nytte for laget.

1948 ble også et godt år særlig hva skiaktivitet angår. På Fiskaa deltok 206 løpere i et mesterskapslangrenn hvor Hunsfos hadde beste 5-mannslag og 20-mannslag. Det jeg husker best var at jeg kom for sent til start og gikk avgårde med kladder under skiene. Sånt er ikke moro før lenge etterpå, men for G. G. og Helge Nordhagen var det redningen! Sånn flaks de hadde! De var begge med på å vinne 5-mannspokalen!

Ved et bedriftshopprenn på Fiskaa med 158 deltakere var også Hunsfos best og 5-mannspokalen ble vunnet av G. G., Knut Askedal, K. Linden, Syvert Larsen og Kåre Gundersen. Dette blir mye om G. G., men det var hans skyld, – forresten var det bare klaff han hadde!

Forøvrig arbeidet de andre gruppene, også friidrettsgruppen, meget effektivt. Vi hadde 15 løpere med i Jordalsstafetten hvor de plasserte seg som nr. 10. Om dette står det i protokollen "Et godt idrettsresultat – respektfull finansiering – god idrettsånd".

Dette året startet Bernhard samarbeidet med Vindbjart om å bygge en gutte- og bedriftsbakke i Askedalen. Fra Hunsfos hadde det tegnet seg 87 mann enten til dugnad i 4 timer eller til å betale kr. 5,00. 44 mann foretrakk å betale kr. 5,00. Ifølge protokollen betalte Kvanvig kr. 10,00, han foretrakk altså ikke å arbeide for to! Pengene ble brukt til å betale kr. 1,75 pr. time for timer til de som arbeidet over 5 timer. Bernhard skulle vært finansminister, men vi kunne ikke unnvære ham i laget.

KR. 1.75 pr. time

Bakken ble innviet 19. mars 1949 i forbindelse med Vindbjarts Klubbmesterskap. Inntekten av billettsalget ble satt av til lysanlegg i bakken. Nevnes skal at han som hadde æren for bakken og han som hadde slitt mest, ble nr. 1 i klasse 42–50 år. Samme hedersperson hadde forresten for vane å løfte venstre ben tilside under "flyten" – noe i likhet med hva bikkjene gjør – han gjorde det så elegant at han neppe fikk trekk for det. Så hadde vi også bikkje i bakken. Selv "flakset jeg som en kråke" for å sitere min kones bedømmelse. Hun kunne ikke forså at jeg fikk forholdsvis god plassering med slik flaksing. Det viktigste er å være med, og de hopprennene vi hadde var virkelig fest.

Jeg minnes en lørdag på jobben. Endel av oss fikk lyst til å delta i et hopprenn ved Tinnheia. Vi fikk låne lastebilen på Hunsfos (private hadde jo ikke bil dengang), og dro like fra jobben. Det var lite sne og bakken endte ut på en bløt snøløs myr. Ole Mangseth, Ole Edvardsen, Ole Omdal, Bernhard sto stødt som fjell. Jeg for min del gikk på hue i myra.

Tre andre begivenheter i 1949 vil jeg nevne spesielt. Vi fikk med oss bedriften og arbeiderforeningen om utgivelse av Hunsfosposten. Den ble en god inntektskilde og et godt talerør for laget i en årrekke. Under Jordalsstafetten dette året var det en gjeng med HF på brystet som ingen hadde regnet med, men som lenge lå i teten og sensasjonelt ble nr. 3. Den 3dje begivenhet var at samtlige medlemmer av laget fant å ville hedre en god kamerat, en nyttig mann for laget og en fremragende formann i anledning hans 50-års-dag. Når det gjaldt andre måtte en bruke etternavn for å vite identiteten, men det var ikke nødvendig her. I Hunsfosposten sto det som overskrift over en omtale kort og godt: "Bernhard er 50 år". Bernhard var like kjent som G. G. idag. Som et synlig bevis for medlemmenes taknemlighet fikk vår Bernhard overrakt et sølv-askbeget med innfelt HF-nål.

Den store aktivitet fortsetter i 1950. Hunsfos vant 20-mannspokalen i et større langrenn på Idrettsplassen. Direktør Knobel som var meget positivt innstillet til idrett, passet klokka, og det var mange tilskuere. Men ikke alt var like vellykket for alle – Arnold slo meg med 2 min. og G. G. med 1 min. Lykken er som en blomme som henger i halen på somme.

I forbindelse med Jordalsstafetten dette året skal jeg for kuriositeten skyld nevne at laget ble inkvartert på fru Paulsens Hospits hvor det fikk god middag. Lederne, (Bernhard, Oksum, W. Jensen) hadde, for at det ikke skulle bli utskielser av noen art, fått hver manns underskrift på at de i alt

HAN GJORDE
DET SÅ ELEGANT

Våre damer til topps i Sørlandscupen Bestemannsprisen til Mai-Britt Dahl

Hunfos damehåndball deltok 14. og 15. februar i Sørlandscupen, hvor der deltok ca. 90 damelag, og over hundre herrelag fra Oslo i øst til Bergen i vest.

Veien til topps begynte først med en kamp mot et lag fra Stavanger som vi vant lett. Ellers på lørdagen spilte vi mot to lag fra Sørlandet.

På søndagen hardnet det til, første kampen ble spilt kl. 11.15 mot Brøyt fra Stavanger, som vi vant med ett mål. Etter det var det kvartfinale mot Block Watne fra Sandnes. Så var vi kommet til semifinalen som ble spilt mot Kr. sand Kommune. Denne kampen ble hard, men vi vant.

Endelig var vi i finalen, som skulle spilles mot Greipstad Trimlag.

Gjett om nervene var på høykant! Vi har tidligere vært i finalen fire ganger og ikke vunnet, skal det lykkes denne gang?

Kampen startet med at vi gikk opp i ledelsen med to mål, men rett før pause tok Greipstad oss igjen.

Nervene er med, Sverre travet frem og tilbake.

I begynnelsen av 2. omgang går vi igjen opp i ledelsen, med da fløyta går for full tid er det 8-8.

Tenk ekstra omgang? Sverre er helt på styr, vi skal greie det!

Et par minutter før slutt skårer Evlyn Olsen med et nydelig langskudd, vi leder! To sekunder før slutt fastsetter Gudrun Lian seieren ved en ny skåring, seieren er vår!

Etter kampen var det premieutdeling, hvor hver spiller fikk ei skjorte og en statuett. Laget fikk en stor pokal som blir å se i skapet på Hunfos.

Mai-Britt Dahl fikk utdelt bestemann's prisen.

G.S.L.

Her har vi navnene på de som deltok i cupen:

Mai-Britt Dahl
Gudrun Lian
Ellen Johansen
Else Skjeie
Randi Fosheim
Alma Ingebretsen
Evlyn Olsen
Else Sundt
Kristi Larsen

Hanne Beathe Sandaker
Ida Nordhagen
Grete Ånesland.

Fra en dansk avis har vi klippet dette:

Løft og bær riktig !

rigtigt

forkert

rigtigt

forkert

rigtigt

forkert

Forts. fra H.B.I.L. 35 år

måtte rette seg etter lederne og forpliktet seg til ikke å nyte noe før stafetten, og å være i seng før kl. 23.00!

Jeg må nå gjøre lange hopp ikke fordi jeg nå selv sluttet på Hunfos for endel år, men av hensyn til spalteplassen.

Bernhard overlot roret til Arnold Beurling i juni -51. I forbindelse med Jordalsstafetten var Elias fanebærer og bar lagets nye fane under defileringen. Arbeiderbladet skrev: "Karene dannet et særlig pent innslag i den forøvrig vakre defileringen med sine kvikke og fargerike drakter og med Klubbens nydelige silkebanner i spissen". Ski-gruppen gikk si større grad dette året inn for å øke interessen for å ta ski-

merket og nedsatte egen komite for dette arbeidet med Erling Rølland i spissen. I 1953 overtar Asbjørn Oksum formannsvervet.

Vinteren 1955 var det snømangel og det ble arrangert skøyteløp med god deltagelse. Det var ingen som tenkte seg muligheten av at dette skøyteløpet var det siste stevnet som Erling Rølland skulle stå i spissen for. Hans tidlige bortgang var et stort tap for laget. Selv var han særlig interessert i fotball, men var også en av Hunfospostens mest trofaste og nyttigste med-arbeidere. Han hadde et sprudlende humør og var en god kamerat. Opptatt var han av å øke aktivitetenes bredde, nettopp det som styret idag også er opptatt av. Det bør bli mere et spørsmål om å møte opp

enn om å presiere. Jeg finner å ville avslutte denne korte historikk med et utsnitt av en prolog skrevet av Erling Rølland:

"Idretten skal være lek, og tevlingen er lekens høyde, og den som før var slapp og vek, han fant at nye krefter seg til kroppen føyde."

Det er idrettslgeden og overskuddet som er bedriftsidrettens lønn.

Vi vil markere bedriftsidrettenslagets 35 års jubileum i forbindelse med vårhyggefesten som er satt til torsdag den 23. april. Samtidig vil vi markere damehåndballslagets 10års jubileum. Til festen får bare æresmedlemmene spesiell innbydelse. Forøvrig er alle ansatte og pensjonister med ledsagere hjertelig velkomne.

Langrenn — KM-bedrift og karusell. Hornnes 28/2

Var det skoleferien, var det snø-mangelen, var det den isende vind eller var det den lange vei til Hornnes som var årsaken til at bare 54 stilte til start? Kanskje var alle faktorer medvirkende.

Arrangøren Hunsfos Bedriftsidrettslag fant til å begynne med ingen brukbar plass hvor det var gode nok snøforhold. En eneste mildværsdag ville være nok til å ødelegge løypa i Bymarka, og løypa på Mølland var for kort. Som så mange ganger før var det entusiastene Ansgar Reiersen som var redningen. Han fant en plass i Hornnes hvor det ble lagt en glimrende løype på gammel snø. Denne ble gått 2 ganger av menn, og en gang av kvinner.

Resultatene har vært offentliggjort i dagspressen. Fra Hunsfos BIL startet 6 stk. hvorav to ble kretsmestere og tildelt gullmedalje. Disse var:
 Klasse 16—24 år: Ida Nordhagen
 Klasse 16—24 år: Jarl Nordhagen.
 Dessuten fikk disse sølvmedalje:

Klasse 50—54 år: Helge Nordhagen
 Klasse over 65 år: Tryggve Kittelsen.

Hunsfosmesterskapet på ski Mølland i Iveland 21. februar.

Været var strålende, løypa var fin, men hvor ble det av Hunsfosfolk?

Bare 6 stk. møtte til start. Var det fordi det samme dag ble arrangert O-løp, eller at noen ikke hadde sett oppslaget? Noen syntes nok at det var lang vei å kjøre for en skiturs skyld, men hva skulle vel arrangøren gjøre med at det ikke var snø i syv miles omkrets?

Det ble Hunsfosmestertittel, "hakk" i vandrepokalen, og gullmedalje til alle!

Dama gikk 2 runder, herrene 4 runder.

K 35—41: Ragnhild Aurebekk	20,30
M 35—41: Bjørn Johansen	42,30
M 42—49: Øystein Lie	30,35
M 55—59: Sigurd Hagen	34,35
M 60—64: Karl Andersen	42,40
M over 65: Tryggve Kittelsen	45,00

Referat for julecupen i bordtennis

Hunsfos har hittil hatt 2 lag, et i 2. div. og et i 4. div. Det er beklagelig å måtte meddele at det har vært problemer med å stille lag i 4. div. så vi kan måtte trekke 4. div. laget ut av serien. Håper på en bedre oppslutning så vi kan komme sterkere igjen ved neste korsvei.

For tiden leder 2. div.-laget sin div.

2. div.-laget var med i Postens julecup. Her ble det en del premier og medaljer til Hunsfoslaget.

Klasse	Navn	Plassering
Damer	K. Thomassen	1.
B. Menn	R. Berg	6.
C. Menn	A. Hvalsmarken	5.
Mix./doubl	Berg/Thomassen	3.

I mars er det kretsmesterskap for bedrifter og vi er også påmeldt der, så vi sier tvi-tvi.

Er det noen som vil ha noen opplysninger vedrørende bordtennis så kontakt A. Hvalsmarken. Vi trenger nytt blod, så kom igjen folkens. Dette er billig og god trim. Og den er god PR for Hunsfos!

A. Hvalsmarken

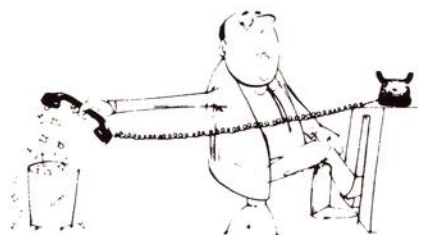
Bli med i Old Boys

Som kjent gjorde vårt Old Boys fotballag det kjempefint i 1980 og var på nippet til å komme i 1. divisjon.

Thorleif Hodnemyr sier at spillerne er godt fornøyd med å fortsette i 2. divisjon. Da blir det mere lek og en har sjanse til å vinne noen ganger. Av og til har laget vansker med å stille fullt lag. Vi oppfordrer derfor flere til å melde seg på. Alderen må være over 33 år.

Fra en dansk bedriftsavis har vi sakset dette:

Salgsafdelingen har vanskelig ved at tale kunderne tilrette.

HBIL's vårhyggefest

går av stabelen 23. april med ekstra festivitas for å markere lagets 35 års — og damehåndballagets 10 års-jubileum.

Alle ansatte og alle pensjonister med ledsagere er velkomne. Reserver denne dagen for hygge!

Nærmere detaljer om festen vil bli kunngjort ved oppslag.

Styret

Gi mykt etter i kne og hofta.
Forsök å tangere en strek ved
fotisettet.

Hva skal en med disse merkene? Et meget fornuftig spørsmål. For et merke alene er ikke noe å ha. Men det som gjerne følger med — en god form og en god helse — er noe å ha. Har du først innfridd fordringene til et merke, vil du fortsette mot høyere mål og det blir det bare glede av. Velkommen i skiløypa, i skauen og på idrettsplassen!

Friluftskultur

— Ida tykke æ forsyne mæ mi ska ta oss ein tur ud, mi sidde jo her inne å henge kveld ette kveld. Her æ så fint ude au ikveld og det skolle bli så godt å få lofta sæ litt. Dæ'jo 'kje noe rart om mi bli både madleie å litt å hvært når mi aldri kjæme ud. Tenk nå som her æ så lyst å fint om kveldane. Så kan mi se på blomstane, vissomatte der æ noen, eller på laue som sprette nå. Jau, mi må ud en tur i kveld, ellers bli mi jo reine sofabonane. Æ du 'kje enig, Tone.

— Jau, d'ækkje mæ imod, æ ska jønne gå med på ein loftetur, men å ska mi gå hen?

— Gå hen? Mi he jo så mange plasse å gå som mi ikkjehe våre på aldri så lenge. Mi gjenge øve te Andersens å sidde å prate noen time.

Til ettertanke

— Frihet er ikke å gjøre det du vil, men å ville det du skal.

— Fra hovmod og selvgodhet er det kun et skritt til tåpelighet og latterliggjørelse.

— Ved stadig å kritisere sitt eget arbeid, vokser man hurtig i dyktighet.

— Hvis du mister besinnelsen, så er det et tegn på at du har uretten på din side.

Følelig savn

To tømmermenn møtes på bussen etter at de hadde vært hjemme på besøk i helgen.

— Nå sa den ene. Du ser så trist ut. Er det hendt noe galt?

— Ja, kona sier hun vil skilles hvis jeg ikke holder opp å bruke snus.

— Det var da ille, sa den første medfølende.

— Ja, jeg kommer til å savne-henne.

Ta skimerket iår

I likhet med i fjor vil det bli anledning til å trene og avlegge prøve for skimerket i lysløypa. I skrivende stund er det ikke snø, men det kan rette på seg.

Etter første sesong fåes bronsemerke, derpå — sølv, emalje, gull. Innfries derpå fordringene til gull i fem sesonger fåes bronseplakett, derpå sølvplakett, og så gullplakett, — og så etter ytterligere 6 sesonger — sølvstatuett, og da skinner det i gull etter nye 6 sesonger.

Fra og med sesongen 76/77 kom det nye regler som sier: De første 5 prøver teller enkelt uansett alder. Deretter teller hver prøve etter fylte 45 år dobbelt, og etter 60 år 4-dobbelt (da går det fort!)

På vårfesten iår vil to av våre ansatte bli overrakt bronsestatuett.

Vi gjør oppmerksom på at de som har deltatt i langrenn kan få godkjent prøve til merke forutsatt at tiden er god nok.

Kontakt John Leland om det er noe du vil vite.

Begynn i tide!

Ta joggemerket iår

Så snart snøen er borte i lysløypa starter vi opp igjen med felles trim i lysløypa på torsdagskveldene. Der vil våre to instruktører Ida Nordhagen og Kristi Larsen være.

Har du dårlig form så vil disse trivelige damer være behjelpelige med å rette den opp i løpet av 6 uker — om du legger godviljen til!

Ta orienteringsmerket iår

Vi har henvendt oss til Sigurd Hagen for å høre nytt vedrørende O-sporten i Vennesla. Sigurd var formann i Vindbjarts Kartutvalg. Han forteller at han og John Leland hadde kartet over Vennesla Østhei klart for synfaring, og at det hadde tatt et år å skaffe en habil synfarer og tegner. Nå hadde de til denne jobben fått Jørn Terkelsen, Porsgrunn, som er en aktiv O-løper.

I skrivende stund er vi ikke informert om terminlisten for tirsdays-

treningso-løpene. Vi vet heller ikke om det i år blir turorientering i Vennesla. Om det ikke blir i Vennesla så er det tilbud blant annet i Kristiansand og i Randesund.

I alle fall anbefaler vi denne fine form for trim for hele familien.

Ta idrettsmerket iår

Vi oppfordrer deg til å ta idrettsmerket. Fra 1. jan. -81 er det nye regler som gir muligheter for flere til å ta merket, bl.a. de som er litt eldre, og en del handikappede.

Vedr. reglene, treningskvelder m. v. kan du kontakte Sigurd Hagen.

Vi klipper fra bladet Bedriftsidrett jan. -81:

HVORFOR ET IDRETTS-MERKE?

Organer som ikke tas i bruk, vil etter hvert svekkes og i økende grad være utsatt for sykdom og skade. Muskler som ikke brukes, svekkes. Muskelfylden, kraften og utholdenheten minsker og den enkelte muskel blir lettere utsatt for overbelastning. I dagliglivet merker vi det som ømhet, smerter og stivhet i enkelte muskelavsnitt. Mest utsatt er musklene i nedre del av ryggen, nakke- og skuldermusklene samt legg- og fotmuskulaturen.

Idrettsmerket er nøkkelen til den i beste forstand allsidig folkeidrett. Det ligger i hele sakens natur at dette er aktiv utfoldelse — på idrettsplassen, i svømmebassenget og på landeveien. Det er ikke stjerneidrettsutøverer som skal bekle hovedrollen, men den alminnelige mosjonist, kvinne og mann, ung og gammel — alle med det mål for øye å verne om sin egen helse, og samtidig slå et slag for våre dagers kanskje viktigste samfunnsak:

Hold deg i form, ta idrettsmerket!

ALLE KAN, HVIS DE VIL.

